

Okruhy otázek ke státní zkoušce z vedlejší specializace 3HR Personální management

Státní zkouška z vedlejší specializace 3HR Personální management komplexně prověřuje osvojené znalosti a dovednosti studentů v daném studijním oboru.

Cílem vedlejší specializace 3HR Personální management je připravit studenty pro výkon funkcí specialistů a manažerů lidských zdrojů v organizacích a rozvíjet znalosti a dovednosti studentů nezbytné pro úspěšný výkon manažerských funkcí v organizacích.

Vedlejší specializace 3HR Personální management je určena studentům hlavních specializací fakult VŠE v Praze.

Povinné předměty zahrnuté do státní závěrečné zkoušky:

3PA523 Řízení lidských zdrojů

3PA541 Stimulace v řízení lidí

3PA542 Pracovní podmínky a pracovní vztahy

Okruhy otázek:

1. **Pojetí a organizace personální práce.** Význam a obsah personální práce. Vývojová stádia personální práce. Personální činnosti. Strategické řízení lidských zdrojů. Personální strategie. Personální politika. Personální útvar. Personalisté. Vedoucí zaměstnanci. Outsourcing personální práce.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 1, 2], [Koubek, 2007, kapitola 1].

2. **Vytváření a analýza pracovních míst.** Vytváření pracovních míst. Dělbá práce. Pracovní úkol. Pracovní místo. Přístupy k vytváření pracovních míst. Mechanistický přístup. Motivační přístup. Rotace práce. Integrace práce. Rozšiřování práce. Obohacování práce. Týmová práce. Analýza pracovních míst. Metody a zdroje analýzy pracovních míst. Popis a specifikace pracovního místa. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 5], [Koubek, 2007, kapitola 2].

3. **Personální plánování.** Plánování potřeby zaměstnanců. Plánování pokrytí potřeby zaměstnanců. Plánování personálního rozvoje zaměstnanců. Metody personálního plánování. Personální plány. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 6], [Koubek, 2007, kapitola 3].

4. **Obsazování pracovních míst.** Získávání zaměstnanců. Výběr zaměstnanců. Přijímání zaměstnanců. Adaptace zaměstnanců. Zdroje zaměstnanců. Metody získávání zaměstnanců. Dokumenty a údaje shromažďované od uchazečů o zaměstnání. Nabídka zaměstnání (inzerát). Předběžný výběr uchazečů o zaměstnání. Metody výběru

zaměstnanců. Hodnocení životopisu. Výběrový pohovor. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem. Právní úprava.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 7], [Koubek, 2007, kapitola 4, 5, 6], [Zákoník práce, rovné zacházení a zákaz diskriminace; postup před vznikem pracovního poměru; pracovní poměr, pracovní smlouva a vznik pracovního poměru; dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr], [Zákon o zaměstnanosti, rovné zacházení a zákaz diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání; právo na zaměstnání; volná pracovní místa].

5. **Řízení pracovního výkonu a hodnocení zaměstnanců.** Řízení pracovního výkonu. Hodnocení zaměstnanců. Metody hodnocení zaměstnanců. Hodnotící rozhovor. Chyby v hodnocení zaměstnanců. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 11], [Koubek, 2007, kapitola 7].

6. **Odměňování zaměstnanců a zaměstnanecké výhody.** Odměňování zaměstnanců. Strategie odměňování. Politika odměňování. Mzda. Mzdový systém. Mzdovětné faktory. Složky mzdy. Hodnota práce. Hodnocení práce. Tarifní stupnice. Mzdový tarif. Tarifní mzda. Příplatky tarifní povahy. Mzdové formy. Zaměstnanecké výhody. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem. Právní úprava.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 13], [Koubek, 2007, kapitola 10], [Zákoník práce, obecná ustanovení o mzdě, platu a odměně z dohody; minimální mzda; zaručená mzda; sjednání, stanovení nebo určení mzdy; mzda nebo náhradní volno za práci přesčas; mzda, náhradní volno nebo náhrada mzdy za svátek; mzda za noční práci; mzda a příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí; mzda za práci v sobotu a v neděli; naturální mzda; odměna z dohody; společná ustanovení o mzdě, platu, odměně z dohody a odměně za pracovní pohotovost].

7. **Vzdělávání a rozvoj zaměstnanců.** Vzdělávání zaměstnanců. Systematické vzdělávání zaměstnanců. Personální rozvoj organizace. Metody vzdělávání zaměstnanců. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem. Právní úprava.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 12], [Koubek, 2007, kapitola 9], [Zákoník práce, odborný rozvoj zaměstnanců].

8. **Pracovní podmínky.** Pracovní doba. Flexibilní pracovní režimy. Pracovní prostředí. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Péče o zaměstnance. Právní úprava.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 9, 10], [Koubek, 2007, kapitola 12], [Zákoník práce, obecná ustanovení o pracovní době a délka pracovní doby; stanovená týdenní pracovní doba; kratší pracovní doba; rozvržení pracovní doby; rovnoměrné a nerovnoměrné rozvržení pracovní doby; pružné rozvržení pracovní doby; konto pracovní doby; přestávka v práci a bezpečnostní přestávka; doba odpočinku; práce přesčas; péče o zaměstnance; pracovní podmínky zaměstnanců; odborný rozvoj zaměstnanců; stravování zaměstnanců; bezpečnost a ochrana zdraví při práci; předcházení ohrožení života a zdraví při práci; povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance].

9. **Pracovní vztahy.** Individuální pracovní vztahy. Kolektivní pracovní vztahy. Tripartita. Pracovněprávní vztahy. Závislá práce. Založení a vznik pracovního poměru. Pracovní smlouva. Změny pracovního poměru. Skončení pracovního poměru. Propouštění zaměstnanců. Programy pro uvolňované zaměstnance. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr. Zastoupení zaměstnanců u zaměstnavatele. Odborová organizace. Právo zaměstnanců na zastupování, informace a projednání. Kolektivní vyjednávání. Kolektivní smlouvy. Kolektivní spory. Rada zaměstnanců. Zástupce pro oblast BOZP. Právní úprava.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 14], [Koubek, 2007, kapitola 11], [Zákoník práce, předmět úprava a vymezení pracovněprávních vztahů; účastníci pracovněprávních vztahů; zaměstnanec; zaměstnavatel; vedoucí zaměstnanci; základní zásady pracovněprávních vztahů; odborová organizace; kolektivní smlouva; postup před vznikem pracovního poměru; pracovní poměr, pracovní smlouva a vznik pracovního poměru; zkušební doba; vznik pracovního poměru; pracovní poměr na dobu určitou; změny pracovního poměru; skončení pracovního poměru; dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr; informování a projednání v pracovněprávním vztahu, oprávnění odborové organizace, rada zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci], [Zákon o kolektivním vyjednávání, postup při uzavírání kolektivní smlouvy; kolektivní spory; řízení před zprostředkovatelem; řízení před rozhodcem; stávka; výluka].

10. **Motivace k práci.** Motivace. Teorie motivace. Motivační program organizace. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 8].

11. **Personální informační systém.** Pojetí personálního informačního systému. Personální dokumentace. Typy informací. Způsob realizace. Úloha vedoucích zaměstnanců a personalistů. Vztah k jiným personálním činnostem.

BLÍŽE VIZ přednášky povinných předmětů a základní literatura [Dvořáková a kol., 2007, kapitola 18], [Koubek, 2007, kapitola 13].

Vzorové zadání otázky:

Otázka:

- Analýza pracovních míst (účel, zásady, postup, vztah k jiným personálním činnostem)
- Personální informační systém (pojetí, účel, typy informací, způsob realizace)

Studie:

Ve výrobním podniku orientovaném na výrobu a prodej elektrotechnických zařízení se provádí montáž elektromotorů na pásových dopravnících. U jednoho pásového dopravníku pracuje vždy deset zaměstnanců. Uplatňuje se operační dělba práce. Pracovní operace jsou jednoduché, vybavení pracoviště nenáročné (šroubovák, kleště, kladivo, ...). Samotná práce u pásového dopravníku vykazuje vyšší stupeň monotonie a jednostranné zátěže.

Problémem je rostoucí fluktuace a nemocnost zaměstnanců, klesající spokojenost a využitelnost zaměstnanců, rostoucí náklady na získávání, výběr a adaptaci zaměstnanců, klesající produktivita a kvalita práce stejně jako prohlubující se neschopnost podniku dodržovat dodací lhůty a plnit uzavřené kontrakty. Odběratelé mají možnost zvolit jiného dodavatele. Zaměstnancům se nabízejí zajímavé pracovní příležitosti v nové montovně automobilů

Navrhněte vhodná opatření, jak udržet a stabilizovat potřebné zaměstnance.

Literatura

Základní:

- DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol. *Management lidských zdrojů*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2007. 485 s. ISBN 80-7179-893-2.
- KOUBEK, Josef. *Řízení lidských zdrojů. Základy moderní personalistiky*. 4. rozšířené a doplněné vydání. Praha : Management Press, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7261-168-3.
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů.

Doporučená:

- DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol. *Slovník pojmů k řízení lidských zdrojů*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2004. 157 s. ISBN 80-7179-468-6.
- ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů. Nejnovější trendy a postupy*. 10. vydání. Praha : Grada Publishing, 2007. 789 s. ISBN 978-80-247-1407-3.
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízením vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.